

Renovering

Innehåll	Sid
Renoveringsmetoder	2
Renovering av fasader och socklar	2
Metod 1: Rengöring	2
Metod 2: Reparation av skador	2
Metod 3: Rengöring, reparation av skador och påförande av nytt skikt	3
Metod 4: Borttagning av gammal puts och påförande av ny puts	3
Allmänt	4
Renovering av KC-putsade fasader och socklar	5
Slammning av fasaden	5
Renovering av kalkputsade fasader	6
Renovering av reveterade trähus	6
Renovering av K-märkta byggnader	6
Renovering av industibygnader	7
Metod 5: Puts på isolering SERPOROC Fasadsystem/SERPO Fasadsystem EF	7
Metod 6: Fribärande putssystem – SERPO Monosystem	7
Förebygg fel	8
Renovering av invändiga ytor	9
Renovering av K-märkta byggnader, invändiga ytor	10

Renoveringsmetoder

Välj alltid renoveringsmetod och material, som tål fortsatt underhåll utan att förstöra underlaget. På K-märkta byggnader är det viktigt att behålla den befintliga putsen så länge det går. Renovera varsamt.

Renovering kan utföras enligt någon av följande metoder:

1. Rengöring.
2. Reparation av skador.
3. Rengöring, reparation av skador och påförande av nytt ytskikt.
4. Borttagning av gammal puts och påförande av ny puts.
5. Tilläggsisolering och puts.
6. Fribärande putssystem.

Dessa olika metoder kan kombineras på samma fastighet. Gatufasaden kan putsas om enligt metod 4, medan gårdsfasaden repareras enligt metod 2 och socklarna tvättas enligt metod 1.

Puts kan byggas upp i:

- 3 skikt (grundning, grovputs och ytskikt).
- 2 skikt (grundning/grovputs och ytskikt).
- 1 skikt (ytskikt).

Renovering av fasader och socklar

Metod 1: Rengöring

En puts som inte uppvisar skador utan endast är nedsmutsad kan fräschas upp genom högtryckstvättning med vatten. Undvik använda tillsatser (tvättmedel, syror, alkalier) i vattnet. Provtvätta alltid en mindre yta för att konstatera att resultatet blir acceptabelt. Använd inte starkare rengöringsmetod än nödvändigt. Ofta räcker borstning eller högtryckstvättning med rent vatten. Kemisk rengöring får endast användas då andra metoder är omöjliga att utföra, tex på värdefulla utsmyckningar som är målade med plastfärg. Olika rengöringsmetoder redovisas i separat arbetsanvisning – ”Rengöring”.

Metod 2: Reparation av skador

Alla skador behöver inte åtgärdas. Det är fel att laga en hårfin spricka, eftersom sprickan då kommer att synas tydligare. Man riskerar också nya sprickor om lagningen utföres felaktigt. Laga sprickor om de är genomgående där man kan konstatera att fukt tränger in i sprickorna och ställer till skador. Laga endast mycket störande sprickor. Även ”bomputs” kan ha varit ”bom” sedan lång tid tillbaka och ändå fungerat bra.

Laga först djupare skador i underlaget med samma material som väggen, tex med tegel, som muras med bruk liknande väggens bruk.

Större frilagda murverksytor ska rengöras från bruks- och dammrester, förvattnas och grundas.

Man måste vara beredd på att lagningen kan synas och acceptera viss nyansskillnad på de lagade partierna gentemot fasaden i övrigt. Det är av stor vikt att lagade partier får torka ut innan puts eller putsfärg påföres. Olika fuktinnehåll i fasadytan medför risk för bestående färg- ojämnheter i påfört ytskikt. En korrekt utförd lagning enligt denna metod ger alltid ett gott underlag för en framtida renovering enligt metod 3.

Fasaddetaljerna kan vara målade med oljefärg eller andra färgskikt där kalk- och kalkcementbaserade färger inte får ordentlig vidhäftning. Kan inte färgskiktet avlägsnas måste organiska färger användas även i fortsättningen på dessa partier om man inte ersätter detaljerna med motsvarande detaljer i lämpligt material. Undersök vid listdragning om det finns gamla schabloner, tillverka annars nya putsschabloner efter noggrann uppmätning av befintliga profiler. Arbeta inte på måfå. Meddela fastighetsägaren att han ska spara schabloner till kommande renoveringar.

Påför ytputs eller färg så att samma struktur erhålles som på den befintliga fasaden. Spritputs kan ofta vara mycket grov och det kan vara svårt att erhålla liknande fabriksstillverkad spritputs. Man kan då på arbetsplatsen blanda 2-3 liter grovt stenmaterial per 25 kg säck torrbruk i den puts som används till grovputsning. När det gäller K-märkta byggnader – se sid 6.

Följande arbetsmoment är aktuella:

- Analys av befintlig puts och eventuellt färgskikt.
- Uppförande av ställningar anpassade till arbetets omfattning.
- Intäckning om så erfordras.
- Uppskärning av sprickor som är genomgående i stommen.
- Borttagning av skadad puts till fast putsskikt eller underlag.
- Rengöring av partier som ska lagas.
- Lagning av skador. Vid större skador ska frilagda murverksytor grundas och grovputsas.
- Påförande av nytt ytskikt på de lagade ställena.
- Vattning, före och efter putsningsarbetet.
- Kontroll av ytskikt innan ställningen rivs.
- Slutbesiktning.
- Rivning av ställningen.

Metod 3: Rengöring, reparation av skador och påförande av nytt skikt.

Rengöring – enligt metod 1.

Reparation av skador – enligt metod 2.

Därefter påföres ett nytt ytskikt, puts eller färg, över hela fasaden enligt den arbetsanvisning som gäller för respektive produkt. *Läs alltid produktbladet för respektive produkt innan användning.* När det gäller K-märkta byggnader – se sid 6.

Metod 4: Borttagning av gammal puts och påförande av ny puts.

Där det förekommer sprickor, ”bom” eller putsnedfall i betydande omfattning eller där putsens hållfasthet är dålig måste den gamla putsen avlägsnas ner till underlaget. Skadat material i väggen utbytes mot nytt likvärdigt material. Därigenom skapas förutsättning för en tekniskt korrekt och hållbar putsbehandling. Putsen byggs upp och påföres på samma sätt som vid nyputsning. Vissa moment, tex grundning och armering, fodrar dock speciella åtgärder.

Följande arbetsmoment är aktuella:

- Noggrann genomgång av arbetsbeskrivningen.
- Uppförande av ställningar anpassade till arbetets omfattning.
- Intäckning om så erfordras. Alltid regntak.
- Nedhuggning av all puts.
- Rengöring.
- Vattning, före och efter putsningsarbetet.
- Lagning av skador i stommen.

- Armering (i speciella fall).
- Grundning.
- Grovputsning.
- Påförande av ytskikt.
- Kontroll av ytskikt innan ställningen rivs.
- Slutbesiktning.
- Rivning av ställningen.

Allmänt

Underlag

Undvik skada underlaget när putsen hugges ner.

Rengöring

Rengör alla underlag genom högtryckstvättning eller vattenspolning, så att lösa partiklar inte äventyrar vidhäftningen.

Lagning

Laga eventuella skador i underlaget. Byt skadat material. Välj material som är så likt det befintliga som möjligt för att erhålla likvärdig sugning. Ibland kan armering fordras över skadeställen, se Armering.

Förvattning

Sugande ytor ska alltid förvattnas. Använd slang med finspridaremunstycke.

Armering

Där armering ska utföras ska Grovputs armeras med förzinkat svetsat trådnät med maskvidd ca 20 mm, tex SERPO 323 Nät. Vid reveterade trähus används reveteringsmatta som putsbärare. Socklar ska i de flesta fall armeras.

Grundning

Blanda grundningsbruket med vatten till lättflytande konsistens. Påför grundningsbruket för hand eller med putsspruta till max 3 mm tjockt skikt. I slagregnsrik klimatzon ska grundningen vara heltäckande. Slås grundningen på för hand bör den kvastas ut. Räkna då med större materialåtgång.

Läs alltid produktbladet för respektive produkt innan användning.

Grovputs

Grovputsbruket påföres normalt dagen efter grundningen.

Vid torr och varm väderlek ska den förut grundade ytan förvattnas igen innan grovputsen påföres. Använd slang med finspridaremunstycke. Blanda grovputsbruket med vatten enligt anvisning på emballaget. Grovputsen slås på med slev eller sprutas på med putsspruta.

Bruket avdrages med rätkäpp och komprimeras med skånska. Om ytan ska avfärgas med putsfärg ska den utskurade grovputsen ha en jämn struktur. För övrigt ska grovputsen spikrivas eller våfflasför att ge bästa vidhäftning för efterföljande putsskikt/ytputs.

Läs alltid produktbladet för respektive produkt innan användning.

Finputs

Där man önskar mycket slät yta som underlag för tex SERPO 248 Gotlandskalk på K-märkta byggnader, avjämnas grovputsen med ett finare skikt av SERPO 144 Kalkbruk Fin.

Ytputs/Putsfärg

Ytskiktet påföres när underlaget har torkat. Underlagets sugning ska vara jämn.

Läs alltid produktbladet för respektive produkt innan användning.

Putsning i flera kulörer

Vid finsprutad struktur sprutas den första kulören ca 5 cm in på det parti som ska sprutas med annan kulör. Begränsa den första genom intäckning och spruta den andra emot. Se till att raka begränsningar erhålles. Vid grovsprutad struktur och vid spritputs avgränsas den första kulören med fuktad träläkt. Ta bort läkten sedan bruket hårdnat, täck den putsade ytan och spruta nästa kulör emot. Se till att begränsningarna blir raka.

Putsning i olika strukturer

Man kan variera strukturen om man t ex vill ha släta omfattningar runt fönster, fält i olika nyanser, band över fasaden eller i hörn. Om man vill ha en slät yta slätskuras ytan och täcks, t ex med gråpapper eller masoniteskiva. Sedan putsningen utförts avlägsnas täckningen och de släta ytorna målas med putsfärg.

Eftervattning

Den färdiga putsen ska eftervattnas och hållas fuktig minst 3 dygn. Annars finns det risk för dålig hållfasthet och framtida kalkutfällningar. Använd slang med finspridaremunstycke.

Vinterarbete

Vid putsning vintertid ska fasaderna täckas in och värmas upp om så erfordras. Putsskiktet får inte utsättas för frost. Vid uppvärmning blir den relativa luftfuktigheten låg, varför eftervattning erfordras. Putser eller färger ska inte användas vid temperatur under +5°C.

Använd gärna en inbyggd blandarstation med uppvärmning. Frostskyddsmedel kan tillsättas putsbruket, ej till ytputser.

Mer information om ”Vinterarbeten” hittar du under Navigator Puts på vår hemsida:

www.maxit.se.

Renovering av KC-putsade fasader och socklar

Fasader, tidigare putsade med kalkcementprodukter (KC-), ska helst vid renovering vidarebehandlas med KC-baserade bruk, putser och färger.

Slammning av fasaden

Tidigare obehandlad fasad

Rengöring

Gör underlaget rent från damm, smuts etc.

Grundning

Grundningsbruket påföres i ett tunt heltäckande skikt och kvastas ut.

Slamning

Påför SERPO 203 Slammingsputs med spruta eller kvast. Sedan första påslaget sprutats eller påförts med kvast ska bruket kvastas ut innan väggen hunnit suga till sig vatten. När första påslaget torkat göres andra påslaget, som kvastas ut. Den färdiga putsen ska hållas fuktig genom eftervattning i minst 3 dygn. Använd slang med finspridaremunstycke.

Tidigare slammad fasad

Rengöring

Utföres med lämplig rengöringsmetod. Se separat arbetsanvisning – ”Rengöring”.

Lagning

Skador i fogar och tidigare puts-skikt lagas, djupare skador i flera omgångar – max 10 mm per skikt. Vattna brukskanterna så att god vidhäftning erhålles. Se till att lagningarnas struktur blir densamma som på befintlig fasad.

Slamning

Påför SERPO 203 Slamningsputs med spruta eller kvast. Sedan första påslaget sputats eller påförts med kvast ska bruket kvastas ut innan väggen hunnit suga till sig vatten. När första påslaget torkat göres andra påslaget, som kvastas ut. Den färdiga putsen ska hållas fuktig genom eftervattning i minst 3 dygn. Använd slang med finspridaremunstycke.

Läs alltid produktbladet för respektive produkt innan användning.

Renovering av kalkputsade fasader

Fasader, tidigare putsade med kalkprodukter, ska vid renovering normalt vidarebehandlas med kalkbruk, kalkputser och kalkfärger.

Renovering av reveterade trähus

- Avlägsna puts och putsbärare (pligg, spiktegel, reveteringsmatta etc).
- Byt ut skadat trä i stommen.
- Sätt på diffusionsöppen förhådningspapp mot stommen med stiftapparat. Pappen ska gå omlott ca 50 mm.
- Armera med reveteringsmatta (Nya Ideal-mattan).
- Grunda och grovputs med SERPO 148 Hydrauliskt Kalkbruk.
- Putsa i flera skikt. Första skiktet ska täcka reveteringsmattan. Därefter utföres så många skikt att erforderlig tjocklek erhålles. Inget skikt får överstiga 10 mm.
- Låt putsen torka minst ett dygn mellan varje skikt.
- Som ytskikt användes SERPO 146 Kalkspritputs eller SERPO 154 Hydraulisk Kalkspritputs, som målas med SERPO 249 Kulturkalkfärg. Fasaderna kan också slät skuras och målas direkt med putsfärg.

Läs alltid produktbladet för respektive produkt innan användning.

Renovering av K-märkta byggnader

I de flesta fall är K-märkta byggnader putsade med kalkputs och målade med kalkfärg och ska vid renovering vidarebehandlas med samma typ av produkter. Om byggnaden av misstag tidigare renoverats med KC-puts eller målats med annan färg än kalkfärg ska dessa skikt avlägsnas. Om man av ekonomiska skäl eller andra skäl inte vill göra en så omfattande omputsning sker renovering enligt metod 2 eller 3. Se sid 2-3. Man ska spara så mycket som möjligt av den gamla putsen. Om fasaderna är målade med plastfärg är det inte självklart att putsa om, dvs avlägsna all puts. Istället kan det vara rätt åtgärd att ta bort plastfärgskiktet genom sandblästring. Då kommer också en del av den underliggande kalkputsen att avlägsnas. Gör då en finstockning med SERPO 142 Kalkbruk eller SERPO 144 Kalkbruk Fin.

Arbetsgången kan sammanfattas enligt följande:

- Sätt upp ställning, anpassad till det aktuella objektet.
- Gör en dokumentation av listverk och andra utsmyckningar före eventuell nedhuggning.
- Tillverka och prova ut putschabloner för listdragning.
- Kontrollera och gör en varsam rengöring av de utsmykningsdetaljer som kan vara av gips.
- Ta bort puts på ytor som ska putsas om genom blästring eller nedhuggning.
Utförs varsamt så att murverket inte skadas.
- Gör rent frilagt murverk från smuts, fett etc genom blästring eller tvättning med rent vatten.
- Gör erforderliga intäckningar.
- Avjämna putsytan och borsta den före kalkmålning.
- Vänta med målning ca två veckor sedan putsningsarbetet avslutas så att eventuella krympsprickor kan åtgärdas. Skydda fasaden mot direkt solstrålning.
- Laga hål efter ställningens förankringsöglor omsorgsfullt.

Renovering av industribyggnader/Lättbetongelement

Bestäm ytskiktets sammansättning. Det är speciellt viktigt att konstatera om det tillhör den organiska eller oorganiska gruppen. Gör fasaderna rena. Välj lämplig rengöringsmetod. Skador lagas med SERPO 134 Utstocksbruk C. Eventuellt lägges lättbetongbitar. Där man putsar med oorganisk puts ska större frilagda ytor grundas med SERPO 103 Rödgrund alternativt SERPO 105 Vitgrund.

Läs alltid produktbladet för respektive produkt innan användning.

Metod 5: Puts på isolering SERPOROC Fasadsystem/SERPO Fasadsystem EF

SERPOROC Fasadsystem, SERPOROC MK 2 Fasadsystem och SERPO Fasadsystem EF • puts på mineralull • behandlas utförligt i separat arbetsanvisning • SERPOROC Fasadsystem respektive SERPOROC MK 2 Fasadsystem och SERPO Fasadsystem EF

Metod 6: Fribärande putssystem – SERPO Monosystem

Stomme/Underlag

SERPO Monosystem är i huvudsak avsett för renovering av tidigare putsade fasader, samt för utfackningsväggar i nyproduktion och för renovering av reverterad trähus.

Förhydningspapp

- Speciellt vid underlag av trä, t ex timmerstomme, rekommenderas användning av förhydningspapp. Förhydningspappen fästes med m h a en häftpistol el dyl, uppifrån och ner innan SERPO 323 Nät anbringas.

Infästning/Armering

Tegel/Lättbetong

- Dra upp SERPO 323 Nät innanför ställningen från sockel till takfot, överlappa minst 50 mm (3 nätmaskor) i nätskarvar.
- SERPO 323 Nät fästes i underlaget med SERPO 362 Fäste Helgrön.
- Börja montera SERPO 362 Fäste Helgrön vid takfot och gå neråt.
- Borra med 6 mm borr, borrhjup 85 mm, centrumavstånd 400 mm (6 st/m²).
- Vid hus högre än 6 våningar ökas infästningsantalet till 9 st/m², centrumavstånd 330 mm.
- Vid fönster och dörrsmygar armeras med förbockade nätvinklar. Om nät och puts bygger för mycket i smyg, fästes nätet utan SERPO 362 Fäste Helgrön, alternativt kan den gamla smygen knackas ner.

Trä/Fasadskiva

- Dra upp SERPO 323 Nät innanför ställningen från sockel till takfot, överlappa minst 50 mm (3 nätmaskor) i nätskarvar.
- SERPO 323 Nät fästes i underlaget med SERPO 361 Fäste Grön.
- Börja montera SERPO 361 Fäste Grön vid takfot och gå neråt.
- Centrumavstånd 400 mm (6 st/m²).
- Vid hus högre än 6 våningar ökas infästningsantalet till 9 st/m², centrumavstånd 330 mm.
- Vid fönster och dörrsmygar armeras med förbockade nätvinklar. Om nät och puts bygger för mycket i smygar, fästes nätet utan SERPO 361 Fäste Grön, alternativt kan den gamla smygen knackas ner.

Putsning

- SERPO 364 Monobruk HK blandas med vatten i snabbgående blandare 3-4 min eller i långsamtgående blandare 7-8 min.
- SERPO 364 Monobruk HK påföres i ett skikt 15-25 mm med putsspruta. Bruket kan även slås på för hand.
- SERPO 364 Monobruk HK ska efter det är påsprutat, avdragas med rätkäpp. Därefter ska det stå och torka till dess att hållfastheten är sådan att ytorna kan rivras med en tät spikbräda, under normala omständigheter dagen därpå.
- Vid slätputs med putsfärg ska SERPO 364 Monobruk HK avdragas med rätkäpp. Låt torka till dagen därpå. Därefter lägger man på ytterligare 4-5 mm SERPO 364 Monobruk som slätskuras.

Alternativt kan SERPO 384 ROT-puts KC användas. Putsningen utförs här med två grovputs-påslag med tork mellan påslagen. SERPO Monosystem System- och arbetsanvisning.

OBS! Vid påförande och under torktiden måste temperaturen i vägg och omgivande luft överstiga +5°C.

Ytputs

SERPO 232 CD-stänk

SERPO 234 CD-stänk

- Ytputsens påföres när monobruket har torkat och dess sugning är jämn. Ytputsens påföres med putsspruta eller trappistol minst två sprutningar, varvid ytputsens ska torka emellan.

OBS! Vid påförande och under torktiden måste temperaturen i vägg och omgivande luft överstiga +5°C.

Putsfärg

SERPO 242 CD-färg

- Putsfärgen påföres när monobruket har torkat och dess sugning är jämn. Putsfärgen påföres med pensel eller färgspruta i två skikt, varvid putsfärgen ska torka emellan.

OBS! Vid påförande och under torktiden måste temperaturen i vägg och omgivande luft överstiga +5°C.

Eftervattning

- Putsskiktet ska hållas fuktig 2-3 dygn. Använd slang med finspridaremunstycke. Vatten får ej rinna på fasaden.

Läs alltid produktbladet till respektive produkt innan användning.

Förebygg fel

- Placera ställningen så långt från väggen att man kan spruta obehindrat. Då undviker man markerade linjer i fasaden efter ställningarna.
- Rengör ställningarna kontinuerligt under putsningsarbetet, så att nedsmutsning av putsytorna undviks.
- Skydda väggarna före, under och direkt efter putsning för kraftig nedfuktning.
- Avled regnvatten från taket, så att det under inga förhållanden rinner på fasaden.
- Skydda fasaderna mot stark solbestrålning.
- Använd lämplig maskinell utrustning.
- Följ arbetsanvisningarna för de olika putsprodukterna noggrant.
- Använd vid blandning av bruk inte vatten från slang, som legat i starkt solsken.
- Om man vid renovering utför lagningar på en fasad kan man få olika struktur och sugning i förhållande till den befintliga putsen. Om en tunn putsfärg påföres är det risk att lagningarna syns efter färdigställandet. Laga därför fasaden med putsbruk som har så lika egenskaper som möjligt med den befintliga fasaden.
- Undvik ”blankfläckar” genom att inte spruta putsen så att den börjar ”flyta”.
- Vid sprutning av puts ska första sprutningen ha torkat innan nästa skikt påföres.
- När man putsar SERPO 207 Rivputs med skrapad struktur är det viktigt att inga partier blir oskrapade. Sådana kommer att synas mycket markant i den färdiga fasaden.
- Skär alltid putsen mot trä, eftersom dessa båda material rör sig på helt olika sätt.
- Eftervattna vid torr och varm väderlek, annars finns risk för dålig hållfasthet. Använd slang med finspridaremunstycke.
- Kalkutfällningar kan inträffa om fasaden träffas av kraftigt regn efter färdigställandet. Dessa vita utfällningar kan markant missfärga fasaderna. Detta är ett estetiskt problem.
- Kontrollera putsens struktur och jämnhet i kulören innan ställningen rivs.
- Laga hål efter ställningens förankringsöglor omsorgsfullt.

Renovering av invändiga ytor

Äldre byggnader är murade och putsade med kalkbruk. Det är därför viktigt att vid reparation och underhåll använda kalkputs. Vid renovering av modernare byggnader utgöres däremot putsen av KC-puts eller murcementputs och där ska KC-puts användas. Kalkputs i äldre byggnader kan vara målad med kalkfärg eller andra typer av målarfärger. Då man ofta har låg luftfuktighet inomhus är det särskilt viktigt att för- och eftervattna. Speciellt är det viktigt att vattna de gamla putskanterna, så att god vidhäftning erhålles mellan gammal och ny puts. Om fastigheten inte hålls uppvärmd under den tid renoveringsarbetena pågår kan betingelserna förändras så väsentligt att skador i putsen kan uppkomma.

Rengöring

Rengör alla underlag genom tex noggrann borstning. Saltutslag, damm och smuts kan äventyra vidhäftningen.

Lagning

Laga endast lokala skador och försök laga med bruk som har så lika egenskaper som möjligt med befintligt material. Kalkputs lagas med SERPO 148 Hydraulisk Kalkbruk eller SERPO 142 Kalkbruk. KC-putsade ytor lagas med SERPO 134 Putsbruk C.

Förvattning

Eftersom det är vanligt med torrt och varmt inomhusklimat måste sugande ytor förvattnas. Använd slang med finspridaremunstycke.

Grundning

Där grundning erfordras blandas grundningsbruket med vatten till lättflytande konsistens. Påför bruket för hand eller med putsspruta till max 3 mm tjockt skikt.
Läs alltid produktbladet för respektive produkt innan användning.

Grovputs

Grovputsen påföres normalt dagen efter grundningen. Där man eftersträvar en slät yta, lämplig för tapetsering eller målning, används SERPO 136 Finputs C eller SERPO 138 Tunnpus. *Läs alltid produktbladet för respektive produkt innan användning.*

Ytputs/Putsfärg

Ytskiktet påföres när grovputsen har torkat. *Läs alltid produktbladet för respektive produkt innan användning.*

Putsning i flera kulörer eller olika strukturer

Se anvisningar under ”Allmänt, ytputs/putsfärg” (sid 4).

Eftervattning

Putsskiktet ska hållas fuktigt 2-3 dygn. Annars finns risk för dålig hållfasthet. Använd slang med finspridaremunstycke.

Renovering av K-märkta byggnader, invändiga ytor

På invändiga ytor ska användas kalkputs och SERPO 248 Gotlandskalk alt. SERPO 249 Kulturkalkfärg. Tillämpa samma princip som vid renovering av fasader. Har byggnaden av misstag tidigare renoverats med KC-puts eller målats med annan färg än kalkfärg ska dessa skikt avlägsnas.

Kalkmålade ytor i K-märkta byggnader kan även rengöras med speciella metoder, t ex med raderduk eller färsk limpor(!), som rullas över de ytor som ska göras rena. I gamla byggnader kan fuktransporten i murarna vara så kraftig att saltkristaller bildas. Det kan där vara lämpligt att utföra sk offerputs.